Drastyczny spadek dochodów z VAT w Polsce w 2026 r. Winny jest KSeF i inne wadliwe zmiany w przepisach

Subskrybuj nas na Youtube | Zapisz się na newsletter | Dołącz do ekspertów

23 września 2026, 06:42

Instytut Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy
Doradztwo podatkowe

Witold Modzelewski
Radca prawny i doradca podatkowy, prezes Instytutu Studiów Podatkowych, profesor Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Jeden z najwybitniejszych specjalistów w zakresie podatków i prawa podatkowego.

W 2026 r. dochody budżetowe z VAT-u spadną o 40 mld zł w stosunku do prognozy budżetowej na 2026 roku i o 20 mld zł w stosunku do roku ubiegłego. Zdaniem prof. dr hab. Witolda Modzelewskiego w części jest to wynikiem dezorganizacji systemu fakturowania przez KSeF. Ale są i inne przyczyny.

Mam dwie ważne informacje dotyczące podatku od towarów i usług: dobrą i złą, zresztą potwierdzające nasze wcześniejsze przewidywania z 2023 roku – można sprawdzić.

KSeF będzie faktycznie dobrowolny do końca 2027 r.

Dobra jest taka, że również w 2027 roku „obowiązkowy KSeF" faktycznie będzie dalej dobrowolny, bo nie będzie kar za niewystawianie faktur ustrukturyzowanych. Jest to informacja oficjalna. Jest to całkowicie racjonalna reakcja i kapitulacja pod złą rzeczywistością: **nie da się ukarać miliona podatników, którzy nie umieją lub po prostu nie chcą posługiwać się KSeF**, bo nie tylko jest źle wymyślony, lecz jest po prostu groźny dla biznesu. Nikt nie zdementował pogłosek, że dane z KSeF są w posiadaniu prywatnych firm a przede wszystkim, że już dawno wyciekły.

Pamiętamy buńczuczne oświadczenia z początku roku, że „wszystko działa dobrze". W pewnym sensie można się z tym oświadczeniem zgodzić: uniknęliśmy kompletnej katastrofy tylko dlatego, że większość podatników fakturuje po staremu albo podwójnie lub wystawia rachunki lub faktury handlowe. **Gdyby wszyscy słuchali autorów podręcznika KSeF 2.0 (jeśli nadążalibyśmy za zmienianymi po cichu wersjami tego dzieła), to fakturowanie zostałoby zredukowane o połowę**, bo przedsiębiorców jest ponad 3,5 miliona plus do tego milion rolników. Wielu z nich nie ma dostępu do KSeF, bo po prostu nie ma NIP-u albo się nim nie posługuje lub nie chcę mieć z nim nic wspólnego.

W przyszłym 2027 roku (zapewne i następnych) będziemy w większości fakturować po staremu albo podwójnie. Nie obeszło się jednak bez istotnych strat, bo część podatników od kwietnia 2026 r. całkowicie lub częściowo zaprzestała fakturowania; zgodnie z oczywistą zasadą, że gdy jesteś poza KSeF, to nie będziesz namierzany przez władze.

Niższe dochody z VAT w 2026 r.

Druga, zła informacja dotyczy dochodów budżetowych z VAT-u. Zgodnie z przewidywaniami drastycznie spadną o 40 mld zł. w stosunku do prognozy budżetowej na 2026 roku i o 20 mld zł w stosunku do roku ubiegłego. To już jest katastrofa: tak źle nie było nawet za czasów niesławnej pamięci ministra Rostowskiego i jego „społecznej doradczyni" w latach 2009-2014.

Dlaczego spadają dochody z VAT? Jednym z powodów jest KSeF, który zdezorganizował system fakturowania

W części jest to wynikiem dezorganizacji systemu fakturowania (wysłanie faktury do KSeF nie jest jej doręczeniem odbiorcy). Są jeszcze inne przyczyny tej katastrofy: każdy podatek trzeba pielęgnować i wciąż poprawiać, a to wymaga wiedzy i … odwagi. KSeF nie jest przecież jedynym przykładem psucia tego podatku – jest ich znacznie więcej. Ciekawe czy w tym roku pobijemy rekordowy rok 2023 i kwota zwrotów przekroczy 220 mld zł. Wszystko na to wskazuje, bo jest … bardzo cicho na ten temat. Jak wiemy od 2022 roku kwoty zwrotów gwałtownie poszybowały w górę, bo od tego roku zaczął tu funkcjonować tzw. jotpek, który miał (jakoby) uszczelnić ten podatek (bzdura). Potwierdziła się po raz kolejny teza, że masowa inwigilacja podatników może iść w parze ze spadkiem dochodów budżetowych.

Lista wadliwych zmian w przepisach o tym podatku oraz zaniechań w ich poprawianiu z lat 2021-2025 jest bardzo długa, choć rok obecny jest tu szczególnie szkodliwy. **Nikt o zdrowych zmysłach nie narzuca podatnikom całkowicie nowej postaci najważniejszego dokumentu („papieru wartościowego") jakim od 33 lat była (?) jest faktura VAT. To jest zwykłym szkodnictwem, bo te podatki, a zwłaszcza VAT, fakturą stoją, a bez niej leżą.** Dokument ten zawiera najważniejsze tajemnice handlowe, które nie mogą być przedmiotem powszechnej inwigilacji. Są one LISTEM HANDLOWYM, a u nas obowiązuje zasada TAJEMNICY KORESPONDENCJI. Czy jest ona nieznana autorom tego pomysłu gorliwie wdrażanego przez cały POPiS? Przecież pierwsze przepisy na ten temat wprowadzał jeszcze rząd Mateusza Morawieckiego, a ich nowelizacje z 5 sierpnia 2025 r. podpisał Pan Prezydent. Może wreszcie poznamy autorów tego pomysłu. Ponoć jest to firma zajmująca się na co dzień „optymalizacją podatkową".

W „normalnym kraju" coś takiego nie miałoby miejsca, ale u nas – jak widać – jest wszystko możliwe. Wielokrotnie ostrzegałem przed spadkiem dochodów budżetowych będącym następstwem KSeF-u. Szkodnictwo w podatkach jest zawsze bardzo kosztowne.

Prof. dr hab. Witold Modzelewski

---

oprac. Paweł Huczko

Źródło: INFOR